

Παλιός του Άνω Καλαμά

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΤΡΟΝΟΣ 6ος ♦ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1995 ♦ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 67 - 68 ♦ ΕΚΔΟΤΗΣ: ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ (ΚΡΙΕΖΩΤΟΥ 9 - ΤΚ. 163 46 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ)

Η ΦΕΤΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

“Πέρα και από τον Καλαμά”

Απώς έτσι μπορεί να χαρακτηριστεί η εκδήλωση της Ομοσπονδίας μας, η οποία πράγματι αποτέλεσε ένα ωραίο και λουσίο άνοιγμα προς όλες τις κατευθύνσεις. Ήταν πράγματι πολύ ωραία γιορτή - κατά τη γενική εκτίμηση όλων εκείνων που την παρακολούθησαν, αλλά και εκείνων που μαγνητοσκοπήσαν και θα προβάλουν στα τηλεοπτικά μέσα. Κατά πρώτο λόγο έγινε σε ένα μικρό, απόγειο μεν, αλλά κατάμετο παλάτι που με πρωτο-

σεις και υποσχέσεις για το μέλλον. Αυτό έγινε ιδιαίτερα αισθητό, κατανοητό, όταν τα δύο χορευτικά της Ομοσπονδίας, το μικρό και το μεγάλο, χόρεψαν και τραγούδησαν σκορπίζοντας συγκίνηση και ενθουσιασμό στον κόσμο. Ανάλογα ήταν και τα συναισθήματα και τα χειροκροτήματα για τα χο-

άστορα τον - κατά τα άλλα οικοδόμο - κ. Ζηκόπου - μετατράπηκε σε ένα α-ροζήλευτο ηπειρώτικο σα-όνι, με τζάκι, φούρνο (φού-ο), βρύση πετρόχτιση, ξυ-όγλυπτα, υφαντά στους-όχους και στο δάπεδο συ-ριβάνι με άρπα και λύρα, αρρείς απότοχο Ομηρικής-τοχής, καθώς και επάργυ-

ποιούσε ότι ο χώρος ήταν μεγαλόπρεπα στημένος, καθόταν με την ανάλογη αρχοντιά. Αλλά και τα δρώ-μενα επί της σκηνής ήταν ωραία, συγκινητικά και πε-ριεκτικά. Πολλοί ανέβαιναν και κατέβαιναν και όλοι μα-ζί πλησίαζαν, μια αυθόρμη-τη και πολυποικίλη παρά-σταση με πολλές προεκτά-

ρευτικά της Ιερομνήμης, αλ-λά και του Συλλόγου Ηπει-ρώτων Ζεφυρίου. Γέμισε νιάτα η σκηνή, αλ-λά και από ποιητικό και λο-γοτεχνικό κείμενο που πα-ρουσίασε η Ανωκαλαμίτι-σα ποιήτρια και λογοτέχνης κ. Άννα Μπουρατζή-Θώδα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 8

Μας δίδαξαν Ελληνισμό...

Κάπως έτσι θα θέλαμε να είναι η σημερινή νεολαία της Ελλάδας, είχαν ορισμένοι και δεν είχαν άδικο. Ο λόγος, για τις βορειοηπειρώτισσες μαθήτριες, που ήρθαν και συνέβαλαν τα μέγιστα στην επιτυχία της γιορτής της Πανηπειρωτικής. Χόρεψαν, τραγούδησαν, απήγγειλαν ποιήματα, συγκίνησαν το πλήθος και έδειξαν ότι η ψυχή του Έλληνα μπορεί να μείνει αδούλωτη και σε πολύ μεγαλύτερο διάστημα των τετρακοσίων χρόνων.

Η Ομοσπονδία βρέθηκε κοντά τους από το βράδυ της Κυριακής, οπότε σ' ένα μικρό μπαράκι των Εξαρχείων εξελίχθηκε ένα ηπειρωτικό πανηγύρι του παλιού καιρού. Ήταν εκεί ο πρόεδρος της Δερβιτσάνης, ο Σύλλογός τους στην Αθήνα που εκπροσωπήθηκε από πολλούς, η ορχήστρα από τη Δερβιτσάνη και πολλοί επίσημοι και ανεπίσημοι ηπειρώτες και μη. (Αλήθεια πώς χώρεσαν τόσοι πολλοί σ' ένα τόσο μικρό χώρο;). Ακούστηκαν ένα σωρό παλιά ηπειρώτικα τραγούδια είτε έπαιζε η ορχήστρα

είτε όχι. Διάφοροι, άσχετοι με την υπόθεση, που περνούσαν έξω από το μπαράκι έδειχναν μεγάλη έκπληξη, παρακολουθούσαν λίγο και έφευγαν.

Φαντάζομαι όμως το μέγεθος της έκπληξής τους, όταν έβλεπαν μέσα σ' αυτό το αδιαχώρητο να γίνεται “γλέντι και χορός”. Το ίδιο συνέβη και την επόμενη μέρα. Όταν έκανε διάλειμμα η Ορχήστρα, τραγουδούσαν οι κοπέλες με τα υπόλοιπα μέλη της αποστολής. Όλοι πάντως, συμφωνούσαν πως η “Ηπειρος είναι μία... Τότε έκανε την κίνηση η Ομοσπονδία και τους κάλεσε όλους την επομένη και τελευταία ημέρα της παραμονής των βορειοηπειρωτών στην Αθήνα. Ήταν θα έλεγα μια παράκληση των ιδίων, που πραγματικά αναρωτήθηκαν γιατί ένα ηπειρωτικό σωματείο ή σύλλογος δεν τους προσκάλεσε μία από αυτές τις ημέρες;

Ήταν βέβαια πολύ μικρό το χρονικό διάστημα που έμενε, όμως άξιζε τον κόπο να γίνουν

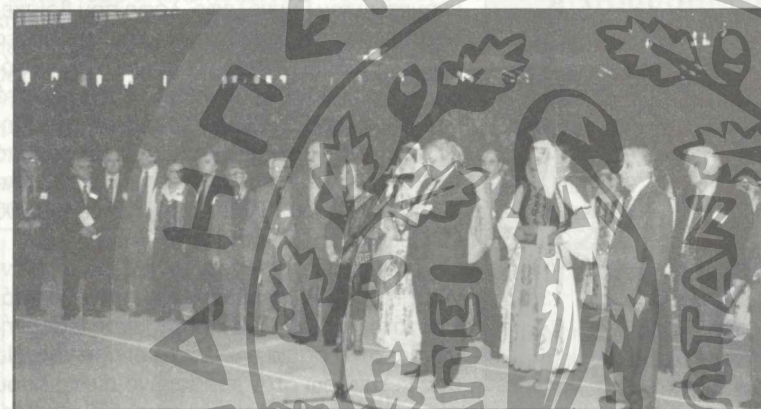
ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 8

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ

Πρόεδρος:	Μιχάλης Μιχόπουλος (Δαφνόφυτο)
Γενικός Γραμματέας:	Κώστας Γιαννάκος (Ιερομνήμη)
Ταμίας και Υπεύθυνος Αθλητικών:	Βασιλική Ψυχογιού (Βασιλόπουλο)
Α' Αντιπρόεδρος:	Νικόλαος Κορέλλης (Δολιανά)
Β' Αντιπρόεδρος:	Αναστάσιος Μπέκας (Παρακάλαμος)
Εφορος Πολιτιστικού:	Ελένη Ψυχογιού (Βασιλόπουλο)
Υπεύθυνη Χορευτικού:	Δώρα Τριανταφύλλου (Αετόπετρα)
Αναπληρωτής Ταμίας:	Μιχάλης Τσιμογιάννης (Ρεπετίστη)
Ειδικός Γραμματέας:	Κώστας Ζώτος (Κουκλιοί)
Συντονιστής Δράσης Αδελφοτήτων:	Νίκος Κακαϊδής (Δεσποτικό)
Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων:	Απόστολος Τσαμπούρης (Αετόπετρα)

Από την Πίτα του Ηπειρώτη

Γέμισε το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στις 29 Ιανουαρίου κατά την κοπή της πίτας του Ηπειρώτη. Σύσσωμη η πολιτική ηγεσία παρούσα, με επικεφαλής τους υπουργούς Κάρλο Παπούλια και Γιώργο Μωραΐτη. Μεστές ο λόγος του Προέδρου της Πανηπειρωτικής κ. Κώστα Αλεξίου που επεσήμανε όλα τα καίρια προβλήματα της Ηπείρου. Ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η παρουσία του χορευτικού συγκροτήματος του Πολιτιστικού Ομίλου της Δερβιτσάνης. Ο κόσμος ανταποκρίθηκε ομόθυμα στο κάλεσμα για ενίσχυση των σχολείων της Β. Ηπείρου, αν και η διάθεση των κουπονιών καθυστέρησε αρκετά. Αξιόλογο το καλλιτεχνικό πρόγραμμα με παραδοσιακά τραγούδια και ηπειρωτικούς χορούς. Το δυναμικό τους παρόν έδωσαν και φέτος τα χορευτικά της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά και της Αδελφότητας Ιερομνήμης.

Το πρόγραμμα παρουσίασαν η συμπατριώτισσα ηθοποιός Βάνα Μπαρμπα και ο γνωστός τραγουδιστής Στέλιος Μπέλλος. Μεταξύ άλλων αίσθηση έκανε και η παρουσίαση του καινούριου τραγουδιού “Ηπειρώτισσα γη” των Μ. Τερζή και Κ. Νέου για το θαυμάσιο στίχο και τη μουσική του.

Διαβάστε
ακόμη

ΝΕΑ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ

Σελίδα 4 - 5

ΚΑΠΕΤΑΝ
ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ

Σελίδα 2

ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ
ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ

Σελίδα 3

25η
ΜΑΡΤΙΟΥ

Σελίδα 8

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΙΕΡΟΜΝΗΜΗΣ

Σελίδα 2

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΕΝΩΘΕΙΤΕ "ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ" ΤΟΥ ΑΝΩ ΚΑΛΑΜΑ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ**

“ΠΑΛΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ”

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση
"ΠΡΩΤΗ ΣΕΛΙΔΑ"
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα
τηλ. 8233830 - FAX 8238468

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας τους ευχαριστεί θερμά.

**Ο Πρόεδρος
Κώστας Γιαννακός**

Η Γεν. Γραμματέας
Ελένη Παππά

Ευχαριστώ το Λ.Σ. της Ομοσπονδίας.

α, τότε που έζησε ο τιμαριούχος Ιερογηνής, στον οποίο οφείλει το όνομά της. Να τις μεταφέρει στον παρασμένο αιώνα όπου όλα χρόνια Κεφαλαχώρι και ελευθέρη η Ιερογηνική ταβίκα του Χαϊρέδιν μπέη και από ο 1852 του μοναστηρίου των Πατέρων. Βρί- κάμαστε σήμερα εδώ στη Γερογηνή, γνωστή τους εμπόρους των Γιαννίνων και των χω- νίων της ευρύτερης περιοχής ως Κρομμυδο- ώρι. Σ' αυτό εδώ το χωριό γεννήθηκε το 1865 Σπύρος. Πάτεράς του ο Μίτρο Μπίτσος. Μά-

να του η Μαρία. Παπούς του ο Κώστας Μανώλης. Εδώ γεννήθηκε από φτωχούς γεωργούς και μεγάλωσε ήπιο και γερό παιδί με σβηστό πόδι, εδώ έφτιαχνε μούλους με φτερωτή από κρομμυδιά, χτυπιάρια από κουροξυλιά για πιστολιά, τουφέκια από ξύλο, τζαμπουνές από κουτσουπιά.

Εδώ έπαιζε αρέντα και κρυφτό, σκέλεττα και σκαβάρια. Τα σκάκια αυτού του χωριού λώνιζε παίζοντας το παιχνίδι τούρκου και έλληνες. Δύο ομάδες παιδιών. Η μία παρίστανε τους Τούρκους κι η άλλη τους Έλληνες. Κανείς δεν ήθελε να πάει στην ομάδα των Τούρκων. Μετά από τσακωμούς έκαναν τον χωρισμό και ξεκίνησαν στα σκάκια του χωριού.

Στον ώμο έβλιναν τουφέκια. Ο γαλανομάτης Σπύρος πάντα με τους Έλληνες και η νίκη πάντα των Ελλήνων.

Μια μέρα το 1868 φθάσανε στο χωριό ο
ροιοπράκτορας με δύο τούρκους ζυμω-
δες για να μαζέψουν το δέκατο. Στο πιά-
κο του χωριού μαζεψήθηκαν οι μεγάλοι
καλοδεχτήθηκαν του μουσαφίριους με
κα μεζέδες. Ki εκεί που ο Αφέντης, φου-
νε και ξεφούσκωνε απ' το πολύ το πιά-
σου κι ο μπάρμπα Μήτρο Μήτσος με τις
βρες του παρακρεμασμένες και μ' ένα
λίφροσ χωμένο στο κεφάλι του.

"Καλώς τον μπάμπα Μήτρο, να σου ζη-
το παιδί." Αυτές ήταν οι ευχές μας γιατί εκεί
την ημέρα γεννήθηκε ο Σπύρος κι ο Μήτρος
αντιλογείται φέρνοντας το χέρι στην καρ-
δι και αγριοκοιτάζοντας τους Τούρκους. "Ευ-
ριστώ, θα ζήσει ορέ αν έχει να φάει..."

λά περιήγαγε καθώς ήταν, πλήραιο του
ροισιπράκτορα κι άκουσε να τους ζητά
ρωστούνε. Εβγαλε υποκλιτάκι απ' το
φάτι το παλιόφει του και τ' ακούμπησε
μό πάνω στο τραπέζι λέγοντας: "Να'ρε,
το φέσι μου". Αυτό θεωρήθηκε προσφά
να δεν επενέβαινε ο πολυμήχανος πρό
Αναγνώστης Οικονόμου, τούτος θύχε απ
τη ζωή του τότε που ο γιος του Σπύρος
πετε το φως μιας μόνο ημέρας.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΕΠΕΤΙΣΤΗΣ

τα προβλήματα του χωριού είναι πολλά και σοβαρά. Το σπο-
 ρότερο όμως είναι το έλλειμμα, από τη θέση "Μαριμάρια"
 τη σημεί με τη "Αμυγδαλά". Μέτρα περίπου 500. Εί-
 επιτακτική ανάγκη η αρμόδια Γεωργική ή Δασική Υπη-
 ρεία να καθαρίσει το λάκκο από δένδρα, βάτους και χαλκί-
 λους και αλυστέρηγα 300 στρέμματα και περίπου 20 οι-
 κένεργς δεν έχουν άλλο εισόδημα για να τα βγάλουν πω-
 λ. Επίσης 100 περίπου μέτρα διώρυγας στη θέση "Κω-
 δωστήρι" πρέπει να καθαριστούν γιατί μόνον ακαλλεί-
 ρα αρκετά στρέμματα. Πρόκειται για βουρκοκρενα κοντά
 το χωριό και το καλοκαίρι τα κουνουπιά δεν υποφέρονται.
 ονιότητα κάνει τις απαραίτητες ενέργειες, όμως θα πρέ-
 γιργήγορα να ενδιαφερθεί και η Νομαρχία ώστε να καλ-
 ριγήγορα τα χωράφια του κόσμου.

Μ. Τσιμογιάννη

σφαλτοστρώνεται η Παρεγνατία!

πρέπει, αν και με κάποια καθυστέρηση δημοπρατή-
σεται το πιο προβληματικό τμήμα της Παρενγιάτας (α-
κόραιο προς Βασιλόπουλο) με το ποσό των 100.000.000.
Η ασφαλίστρωση θα φτάσει λίγο έξω από το Βασι-
λόπουλο (μέχρι τη "Βρύση Τριανταφυλλιά") και αναμένε-
ται να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την ασφαλίστρω-
ση του υπόλοιπου μικρού, αλλά ανθρωποκτό τμήματος
στον τρόπο αυτό ένα βασικό πρόβλημα της περιοχής μας
είναι προς τη λύση του, για το οποίο υπήρξε έντονο το
απαιρόν του συντονιστή μας Υπουργού Γεωργίας κ. Γιώρ-
γη Μωραΐτη και τον ευχαριστούμε θερμά.

ΑΡΑΔΟΣΗ

παπα-Γιώργης
 ύψον τον άνεμο κι αγά τον κούγκι και μαλώνει,
 τα βουνά 'εμάλωνε, με τα βουνά μαλώνει:
 «οι βουνά του Γρεβενού και πεύκα του Μετσόβου,
 οι βουνά καλά τον έξερετε αυτόν τον παπα-Γιώργη,
 ή ήταν μικρός στα γράμματα, μικρός στα πινακίδια
 ή τώρα στα γεράματα ήλθε πρώτος κλέφτης».
 «α τα κάστρο πάτησε κι όλα τα μαναστήρια,
 Μοναστήρι στους Αγίους δεν μπά' 'α το πατήσι
 ούρω-γύρω το 'φενε και σκάλε δεν του βρίσκει.
 γούμενον εφώνάζε, το γούμενο φωνάζε:
 «ατέρα κάτω γούμενε, να με ξεμολοήσεις
 ή 'έχω κάνει κηρίμα κι είμαι κρηματισμένος
 κηρίμα έναν παπά εκεί που ληστειοποιούσε».

Ο Μπάροπα Γιάννης Μπότσης από το Καστρί, ρωτάει να μάθει...

Ποτέ δεν έλειπαν από το Συμβούλιο 1-2 αν όχι 3 άτομα Σύμβουλοι: ο τέως Πρόεδρος Σύλλογου έκανε την δέηση του και μετά "ζαμάν φου" με το συμπλήρωμα. Δεν ήταν σπάνιο απουσιάζει από τον χωριανό μας, ο άνθρωπος που ανακαταθέτει τα κοινά, όχι δεν θα παρεί, αλλά θα προσέφερε. Οι πρόεδροι έρχονται και παρέχοντας, τα έργα μένουν. Εκάστη τρία- τέσσερα έργα ο Σύλλογος πολύ υψώρα και καλά, χρειάζονταν στο ΚΑΤΣΤΡΙ, διότι δεν είχε ΚΑΤΗΤΡΟΦΙΑ. Ισως να βρήκε αντίσταση από το ΒΑΣΙΛΙΟ ΠΟΥΛΟ. Ο καλός στρατιωτής στη μάχη φαίνεται. Τούλας ήταν να βελτιωθεί

Για τα χωριά του μπορεί να μην έκανε τίποτα ο Βαγγέλης. Αλλά για τον εαυτό του έκα-
με δρόμο, ρεύμα, τηλέφωνο
όλα τα έχει. Μπράβο του! Κι
εμείς αν δεν είχαμε συννερα-
σία ή αδελφότητα με τον τό-
πο πρόσδρο κ. Μπαλωμένο, θα
είχαμε αυτά τα αγαθά και ευ-
κολίες που έχει σήμερα τα χω-
ριά μας;

Εκτός Τάσο αν σκέπτεσαι να κατέβεις κατά την Αθήνα, όπως με πληροφορούν. Πρόσχε ΤΑΣΟ. Είσαι Σταυραστός στο Βουνό, να μη σε φάει ο Κάμπος, κατάντονητη Κρυστάλλη). Οπως έφαγε κι εμένα η Αθήνα 65 ολόκληρα χρόνια από 15 χρονών παιδί στο

Αλλη μια ερώτηση για τους
χωριανούς μας ΚΑΣΤΡΙΩΤΕΣ.
Μόλις σήμερα τόξεμα.
Ποιός είναι αυτός ή αυτοί που
παιρνούν τις πέτρες από το
ΜΑΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ
μας να φτιάχνουν σταυρούς και
μνημεία δικά τους; Δίνονται 2
- 3 γυάλινα δραχμές και εξο-
φούνται. Εγώ τουλάχιστον το νο-
μίζω είναι μεγάλη άδεια να δι-
νέι ιντροπή για την ιστορία του
Μοναστηρίου μας. Ποιός κό-
ποι και μεροκάματα χρειά-
στηκαν να βγει αυτή η πέτρα
και να χτιστούν τα ΜΑΝΤΡΙΑ;
Τώρα όμως υπάρχει και
φορτωμένο οι κ.κ. 1-2 αυτο-
κίνητα με τομентаλίκους από
τα Γιάννενα να κάνουν τη δου-

Για να είμαι ειλικρινής με την ιστορία του ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ μας, το 1989 που βρέθηκα στο Παναγύρι μας με ρώτησαν δύο ευσεβείς προσκυνητές που ήρθαν στη χάρη της ΠΑΝΑΓΙΑΣ από το χωριό ΒΡΑΔΕΤΟ, μου είπαν που τους ρώτησα, τώρα πού είναι αυτό το χωριό στα Ζαγόρια δεν είναι!

Και τους εξήγησα ότι ήταν τα μαντριά του μοναστηριού μας που είχε 250 γιοπορθβάτα τότε. Όταν ξεφεμελιωθούν αυτά τα σημάδια, τί θα μείνει για την ιστορία του ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ;

1. Αν είχε η ζούρλια κέρατα, θα φαίνονταν εις όλους.
2. Αλλά στον καλομάθητον όσο να κακομάθει.
3. Χορτασμένος ο παππάς, χορτασμένη η παπαδιά, ύψηφτη σήκωσε την τάβλα.
4. Αλλού με τρίβεις δέσποτα κι αλλού έχω τον πόνο.
5. Απ' ότα τ'α λαλούμενα κάλλια λαλάει η πλόςκα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

➡ Από τις εκδόσεις "Εικοστός Πρώτος" κυκλοφόρησε το βιβλίο **"Δεν είμαστε κι εμείς Ρωμιοί;"** του λαογράφου Γιώργου Παναγιώτου, ο οποίος συγκεντρώνει 215 αφηγηματικά τραγούδια της Βορείου Ηπείρου έρπουσα στα χωριά της περιοχής. Αξίζει τον κόπο και να πλουτίσετε τη βιβλιοθήκη σας. Οι μνήμες πρέπει

“Νότιοι και Βόρειοι”, Βασίλη Ε. Τσιάτη

👉 Ο συμπατριώτης μας Λαβδανίτης συγγραφέας μας συγκίνησε ιδιαίτερα με το εισαγωγικό του σημείωμα, αλλά και όλο το θέμα είναι καλογραμμένο και με ιδιαίτερη ευαισθησία. Συνιστούμε στους αναγνώστες μας ν' αποκτήσουν αυτό το θαυμάσιο βιβλίο.

Eux

τα, τον Αιολιατικό χώρο

Μας δίδαξαν Ελληνισμό...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

κάποιες θυσίες έστω και σε πρόχειρο επίπεδο. Εκείνο άλλωστε που μετράει σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι η ψυχή...

Τρεις ή τέσσερις κυρίες έφτιαξαν πίτες, πολλοί άλλοι προσέφεραν λουκουμάδες, γλυκά, η Ομοσπονδία σουβλάκια, η Αδελφότητα Ιερομνήμης κρασί, η Αδελφότητα Δαφνόφυτου ημερολόγια, ο κ. Τσαμπούρης ένα δωράκι σε κάθε μαθήτριά και μία κασέτα κ.λπ.

Επίσης η αδελφότητα Βασιλοπούλου μας προσέφερε την αίθυσά της. Όμως τελικά όλα αυτά αποδείχθηκαν περιττά για κείνους τους ήρωες, που κρατάνε άσφον τις παραδόσεις από γενιά σε γενιά. Μας μίλησαν και τους μιλήσαμε, αφουγκραστήκαμε τον πόνο του, μας τραγουδήσαν και τους τραγουδήσαμε και χορέψαμε όλοι μαζί επί ώρες πολλές. Ήταν ένα τέλειο παραδοσιακό πανηγύρι μεταξύ των ηπειρωτών.

Ακόμα και οι φίλοι μας -μη ηπειρώτες- μπήκαν και κείνοι στο χορό και χόρεψαν. Πρέπει να τονιστεί ότι η Ομοσπονδία μέσα στο λίγο χρόνο που υπήρχε για την προετοιμασία αυτής της γιορτής, πρόλαβε και κάλεσε και τον Σάββα Σιάτρα, που συμμετείχε και αυτός με το δικό του τρόπο. Η γιορτή τέλειωσε με τον καλύτερο τρόπο και με τις καλύτερες αναμνή-

σεις. Κανείς δεν ήθελε να φύγει, έστω κι αν την Τετάρτη το πρωί οι Βορειοηπειρώτισσες μαθήτριες μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της αποστολής έπρεπε να φύγουν για τα χωριά τους...

Έτσι ανταλλάχτηκαν σκέψεις και ιδέες μεταξύ μας και αποφασίστηκε να γίνει μια εκδρομή με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά στα χωριά των Βορειοηπειρωτών.

Ακούστηκαν πολλές προσφορές γι' αυτό το σκοπό, από πρακτορεία ταξιδιών που έχουν ήδη σημειωθεί, ενώ η φιλοξενία θα είναι πατροπαράδοτη Ελληνική. Η Ομοσπονδία αντιπρότεινε επίσης και φιλοξενία των Βορειοηπειρωτών στα επόμενα "Θυμία", που έγινε δεκτή με μεγάλη χαρά από τους ίδιους.

Ο αποχαιρετισμός ήταν εγκάρδιος προς όλους. Τα μέλη του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά που ήταν παρόντα, ευχαρίστησαν έναν-έναν του Βορειοηπειρώτες μουσικούς, τον πρόεδρο της Δερβισιάνης, τα υπόλοιπα μέλη της αποστολής και φυσικά τις Βορειοηπειρώτισσες μαθήτριες - θαρρείς μια προέκταση από τις Σουλιώτισσες - που σε τόσο δύσκολους καιρούς κρατούν καλούς καλά τις παραδόσεις των προγόνων μας και δίνουν παράλληλα ένα γερό χαστούκι σε μας που καμαρώνουμε ότι είμαστε Έλληνες, ενώ μας έχει αποκοιμίσει ο ξενικός τρόπος ζωής...

Ο Κατσαντώνης ανάμεσα στους θρύλους και τις παραδόσεις του ηπειρώτικου λαού

"Σαν πας πουλί μ' κατ' τη Φραγκιά / κατά την Άγια Μαύρα / να χαιρετάς την κλεφτουριά κι αυτόν τον Κατσαντώνη"

Ακούγοντας το όνομα "Κατσαντώνης" όλη η σκλαβωμένη Ελλάδα αναπτέρωνε τις ελπίδες της για λευτεριά. Δεν ήταν τυχαίο άλλωστε το κλέφτικο τραγούδι, το οποίο σαν ακρογωνιαίο λίθο της κλεφτουριάς βάζει τον περίφημο κλέφτη. Ούτε τυχαία ήταν η κοινή αποδοχή του απ' όλους τους κατοπινούς πολέμαρχους του Εικοσιένα -και ιδιαίτερα από τον Θ. Κολοκοτρώνη- σαν πολέμαρχου του αγώνα, στη συνάντησή που έγινε το 1807 στη Λευκάδα. Εκεί ορκίστηκε ότι θα αγωνιστεί "μέχρι τελευταίας ρανίδας του αίματός του"...

Λίγο πριν, είχε συναντηθεί στην Αγία Μαύρα με τον Ελληνόρωσο στρατηγό Παπαδόπουλο, ο οποίος του πρότεινε να καταταγεί στα ρωσικά στρατεύματα των Επτανήσων, αλλά ο Κατσαντώνης τον διέκοψε λέγοντας χαρακτηριστικά: "Περισσότερη ανάγκη έχουν τα Άγραφα και η Ήπειρος από το τουφέκι του Κατσαντώνη παρά η Ρωσία".

Ποια είναι όμως η σύνδεσή του με την Ήπειρο, πέρα από το ότι ο ηπειρώτικος λαός τον τραγούδησε και τον εξύμνησε;

Φυσικά η καταγωγή του. Ο πατέρας του, Μακρυγιάννης στο επώνυμο, ήταν από το χωριό Βασταβέτσι της Ηπείρου. Παντρεύτηκε μια Αγραφιώτισσα από το χωριό Μάραθο, όπου γεννήθηκε ο Αντώνης. Εκεί πέρασε τα παιδικά του χρόνια και από μικρός στα παιγνίδια με τους αδελφούς του Χασιώτη, Λεπενιώτη και Κοντζού, εμμείτο τα κατορθώματα των παλιών κλεφτών. Κάποτε στη Λεπενιώτη, που πέρναγε το χειμώνα η οικογένειά του, τον κατηγορήσε κάποιος για ζωκλοπή. Τον έπιασαν λοιπόν οι Τούρκοι, τον έδειραν άσχημα και τον έστειλαν στον Αλή. Η οικογένειά του πλήρωσε πολλά λύτρα για να τον ελευθερώσει. Σύμφωνα με την παράδοση, από τότε ο Αντώνης έβαλε πλήρη για κλέφτης, ενώ για αρκετό καιρό τον συνόδευε η φωνή του πατέρα του, που προσπαθούσε να τον αποτρέψει: "Κάτσε Αντώνη, κάτσε Αντώνη..."

Όμως ο Αντώνης δεν έκατσε, παρόλο που στην ιστορία έμεινε σαν "Κατσαντώνης". Τα κατορθώματά του, μόνο ο θρύλος μπορεί να τα περιγράψει. Τα ηγετικά του προσόντα ήταν αδιαμφισβήτητα και οι νίκες του διαδέχονταν η μία την άλλη, πράγμα που έκανε αλλόφροντα τον Αλή και θανάτωσε τους γονείς του Κατσαντώνη. Όμως εκείνος συνέχιζε όλο και δυνατότερος. Είχε γίνει φόβος και τρόμος των Τούρκων και Τουρκαλβανών και ανακούφιση στην καρδιά των ραγιαδών.

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΡΚΕΤΑ ΜΕΓΑΛΟΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΑ

ΑΡΚΕΤΑ ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΘΥΜΟ

ΑΡΚΕΤΑ ΔΥΝΑΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΒΟ

ΚΑΙ ΑΡΚΕΤΑ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ
ΓΙΑ ΝΑ Σ' ΑΓΓΙΖΕΙ Η ΣΤΕΝΑΧΩΡΙΑ

Το γράμμα της Σύνταξης

Μεσοχείμωνο. Για πολλούς, αντηχούν ακόμα στ' αυτιά τους γέλια και γιορταστικά τραγούδια. Πριν από λίγες μέρες γιορτάσαμε τα Χριστούγεννα και υποδεχτήκαμε τον καινούργιο χρόνο.

Εμείς, η Συντακτική Επιτροπή του "Παλιού", έχουμε ακόμα λίγο καιρό, να σκεφθούμε τον προηγούμενο χρόνο, όσα έπρεπε να κάνουμε και δεν μπορέσαμε, όσα τελικά κάναμε.

Αν κάναμε πολλά ή λίγα εσείς θα μας κρίνετε. Υποσχόμαστε για το 1995, ότι θα προσπαθήσουμε νάμαστε καλύτεροι. Από σας περιμένουμε να είστε περισσότερο κοντά μας, ηθικά και υλικά, το χρειαζόμαστε για να σταθεί ο "Παλιός" όρθιος. Συνηθίσαμε να λέμε "κάθε πέρσι και καλύτερα", όμως μέσα μας ελπίζουμε σ' ένα καλύτερο αύριο. Το αξίζει αυτός ο υπέροχος λαός, εμείς, τα παιδιά μας...

Ευχόμαστε το 1995, αν όχι νάναι η καλύτερη χρονιά της ζωής σας, νάναι τουλάχιστον μια καλή χρονιά, προσωπική και οικογενειακή.

Νάστε αισιόδοξοι και προπαντός νάχετε υγεία. Νάστε όλοι καλά και να μας διαβάζετε και του χρόνου και του παραχρόνου και...δώδεκα φορές το χρόνο.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤ ΡΕΠΕΤΙΣΤΗ

ΧΟΡΟΗΜΕΡΙΔΑ

Η Αδελφότητά μας κάνει την επεκοδήλωσή της στο κέντρο ΜΠΑΜ στην Κηφισιά, Κυριακή 2 Απριλίου, ώρες 11 μέχρι 5 το απόγευμα. Πέρνουμε τα μέλη και τους φίλους και θα χαρούμε πολύ να περάσουμε μαζί μια όμορφη μέρα.

Το Δ.Σ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Παρακαλούνται τα Δ.Σ. των Αδελφότητων να ορίσουν έναν τουλάχιστον αντιπρόσωπο που θα παρίσταται σε θε συμβούλιο της Ομοσπονδίας Άνω Καλαμά, που θα γίνεται κάθε πρ Τετάρτη εκάστου μηνός στις 8.30 στην αίθουσα Βασιλόπουλου, Κονού 48, τηλ. 5222347.

Υ.Γ. Η παραπάνω υποχρέωση είναι απόφαση της Γ.Σ. της 11/12/94.

Το Δ.Σ.

"Πέρα και από τον Καλαμά"

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

σε συνεργασία με τους αξιόλογους ποιητές Λευτέρη Τζόκα και Γιάννη Καραβίδα. Το ιστορικό κείμενο για το πάρισμο της πόλης έδωσε πλήρως με τα ποιήματα και τις φηγήσεις και μας έδωσε με σαφήνεια το στίγμα της μεγάλης νίκης...

Η κ. Ελένη Ψυχογιού παρουσίασε το πρόγραμμα και οι παρεμβάσεις της ήταν πολλές όπου χρειάστηκε. Παρουσίασε τον πρόεδρο της Ομοσπονδίας κ. Μιχάλη Μιχόπουλο, ο οποίος αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα των παραδόσεων και στο συντονιστικό οργανωτικό ρόλο της Ομοσπονδίας, ενώ στη συνέχεια μία ακόμα συγκινητική στιγμή νέβη. Μαζί ο δήμαρχος του Περιστερίου κ. Δημητράκης και ο πρόεδρος της ηπειρωτικής κ. Αλεξίου έκοψαν την πίτα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Ομοσπονδίας. Ο δεύτερος αναφέρθηκε στην αξία των παραδόσεων και στο βίωμά το σήμερα, ενώ ο πρώτος στην εκτίμησή του για την Ήπειρο, ενώ παράλληλα εξέφρασε πως ό,τι χρειαστεί η Ομοσπονδία θα το παρέχει.

Υπήρχαν βέβαια και διαφάνειες με θέμα "Ηπειρώτες Ευεργέτες" που προβλήθηκαν επιτυχία από τον κ. Νίκο Κακαϊδή, τώως πρόεδρο της Ομοσπονδίας. Η εκδήλωση άρχισε με το μουσικό συγκρότημα "Χώρα" με παραδοσιακά τραγούδια απ' όλη την Ελλάδα, να από τα οποία χόρεψε η Αλεξάνδρα Κατσιμπούλα από το Βασιλόπουλο.

Το "Χώρα" έκλεισε την εκδήλωση μαζί με το μεγάλο χορευτικό της Ομοσπονδίας. Τα υπόλοιπα χορευτικά συνόδευσε η ορχήστρα του Βασίλη Τόλη.

Την εκδήλωση τιμήσαν επίσης εκπρόσωποι των αδελφοτήτων μας, άλλων Ομοσπονδιών πολιτικών γραφείων και βουλευτών ηπειρωτών, ενώ τηλεγραφήματα εστάλησαν απ' τους υπουργούς και βουλευτές που βρίσκονταν στα Γιάννινα για τον γιορτασμό της επετείου εκεί. Ευχαριστούμε τον κόσμο που κατέκλυσε το θέατρο και συμπαραστάθηκε θερμά στην όλη εκδήλωση και πλέον μας δίνει το δικαίωμα να θέσουμε ως στόχο, η επόμενη εκδήλωση της Ομοσπονδίας μας να γίνει σε κεντρικότερο και μεγαλύτερο χώρο.

ΠΙΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Σύλλογος Ηπειρωτών Ζευφυρίου 10 φιάλες τσίπουρο - Δεσποτικό, Κουβάδη Αγαθή Ευάγγελος Τόλης - Μιχοπούλου Λαμπρινή, Ζώτου Σοφία, Δρακοπούλου Κακαϊδή, Κουκλίοι - Παλιοδήμος Ευάγγελος - Ζώτου Παναγιώτα, Νούσια Χαρίκλεια, Κώστας Ζώτος, Χαρίση Χαίδω, Χαλιάσος Θωμάς, Δαφνόφυτο - Νούσιος Νίκος, Μαζαράκι - Παππά Αφροδίτη - Ιερομνήμη, Γιαννάκου Κ., Ρεπετίστη - Φούσας Χρήστος - Τσιμογιάννη Βάγια, Αετόπετρα - Αφού Παππά και πολλοί ανώνυμοι.

Τους ευχαριστούμε θερμά